

Den 5. maj 2011

Sundheds- og Omsorgsudvalget
Københavns Rådhus
1599 København V

Hørings svar fra ældrerådene om reformprogrammet. "Aktiv og tryk hele livet"

Ældrerådene, der har fået reformprogrammet til høring, drøftede det på et møde den 27. april 2011 i et nedsat ad hoc-udvalg.

Principielle betragtninger.

Indledningsvis bemærkes, at rådene finder det meget positivt, at fokus flyttes fra hjælp til det man ikke længere kan, til mulighederne for en indsats, bl.a. af træningsmæssig art, så man i så stor udstrækning som muligt kan komme tilbage til sit tidligere funktionsniveau.

Rådene vil imidlertid nøje følge udviklingen, og man vil være meget opmærksom på, at der gives hjælp i det omfang, den enkelte ikke har muligheder for at genvinde det tidligere funktionsniveau.

Man finder det i den forbindelse væsentligt, at der tillægges retssikkerhedsprincipperne betydelig vægt.

Under afsnittet "Mere frihed..." er anført følgende som et hovedprincip: "Træning før hjælp".

I det første hovedprincip er anført "Aktiv hjælp i stedet for passiv hjælp".

Ud fra synspunktet om at træning også er hjælp, forekommer det tredje hovedprincip overflødigt og misvisende.

Ensomhed og frivillige.

Rådene ser meget positivt på oprettelsen af de nye fora, der er skitseret på frivilligheds-området.

Ældrerådene er enige i, at man næppe kan afhjælpe ensomhed blandt ældre ved udelukkende en kommunal indsats. Derfor er det relevant, når man forestiller sig, at den kommunale indsats skal være koncentreret om at skabe de bedst mulige forhold for de "private" organisationer, som allerede i dag udfører en stor opgave gennem eksempelvis besøgs- og telefонтjenester.

I denne forbindelse bør der også være fokus på de midler, der tildeles klubber m.v. efter § 79, så de i endnu højere grad målrettes disse grupper.

Ældrerådene må imidlertid endnu en gang påpege, at egentlige pleje- og omsorgsopgaver *ikke* er opgaver for frivillige.

De Københavnske
Ældreråd
Sekretariatet
Henrik Pontoppidans Vej 2
2200 København N

Telefon 33 17 19 20
Fax 33 17 42 98
Mobil 27 10 22 33
a027@suf.kk.dk
www.aeldreraad-kbh.dk

Kollektiv trafik.

I afsnittet om "Brug byen" er bl.a. omtalt, at "der skal indgås aftale med Movia om ældrevenlige busru-ter, design af bus..."

Ældrerådene ser med stor tilfredshed på, at kommunen vil bakke op bag kravene om at få mere æl-drevenlige busser. Movia har indtil videre været urimeligt afvisende overfor de henvendelser om at gøre busbejningen mere ældrevenlig, som er fremsendt af såvel ældreråd som ældreorganisatio-nerne, så en kommunal indsats på området er meget velkomment.

Ældrerådene medvirker meget gerne på dette område, hvor emnerne jævnlige bliver drøftet i Rådenes Trafikudvalg.

Internet.

I afsnittet om "Hjælp til Internettet" er bl.a. anført, at it-undervisning vil blive tilrettelagt "på de kommu-nale aktivitetscentre".

Det forekommer naturligt, at også kurser på bibliotekerne nævnes i denne forbindelse.

Teknologiske hjælpemidler.

Ældrerådene er meget enige i, at der bør sættes kraftigt på indførelse af nye teknologiske hjælpemid-ler, såvel i plejecentrene, i ældreboligerne som i private hjem. De undersøgelser, der har været gen-nemført har klart og tydeligt vist, at de københavnske ældre er meget positivt indstillede overfor disse hjælpemidler. Her tænkes eksempelvis på robotstøvsugere, "japanske" toiletter og baderumsindret-ninger. Det er rådene opfattelse, at investeringer på disse områder, vil give muligheden for at de ældre får større frihed, men også at der kan frigives arbejdskraft, som kan udføre mere kvalificerede hjælpe-funktioner end hidtil.

Større faglighed.

Det er ældrerådernes opfattelse, at reformprogrammet succes er direkte afhængig af, at fagligheden blandt personalet øges. Vi mener os ikke kvalificerede til at rådgive på dette område og skal henstille, at der på dette felt arbejdes meget nøje sammen med de faglige organisationer, samt at ikke mindst de "menige" medarbejdere prioriteres højt.

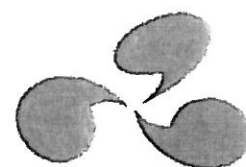
På ældrerådernes vegne

Bent Johansen
Formand

Annette Hellmann
Næstformand

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Center for Politik og Ledelse
Att.: konsulent Ian Røpke

**AMAGER ØST
LOKALUDVALG**

Amager Øst Lokaludvalg
Kvarterhuset lok. 417
Jemtelandsgade 3
2300 København S

www.amageroestlokaludvalg.kk.dk
amageroestlokaludvalg@okf.kk.dk

4. maj 2011

Vedr.: Kommentering – Reformprogrammet "Aktiv og tryk hele livet"

Hermed fremsendes kommentarer vedr. "Aktiv og tryk hele livet"

Kommentarerne er udarbejdet af Amager Øst Lokaludvalg og vedtaget på Lokaludvalgets ordinære møde torsdag den 28. april 2011.

Amager Øst Lokaludvalg vil meget gerne modtage en tilbagemelding, når endelig politisk behandling har fundet sted.

På lokaludvalgets vegne

Ole Pedersen
Lokaludvalgsformand

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Amager Øst Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikere på Københavns Rådhus.

KOMMENTERING

Svar på henvendelse angående reformprogrammet "Aktiv og tryk hele livet".

Lokaludvalget Amager Øst har modtaget Sundheds- og Omsorgsudvalgets reformprogram Aktiv og tryk hele Livet. Reformprogrammet har ikke været diskuteret med borgerne i bydelen, men det har været behandlet i Social- og sundhedsgruppen, som har udarbejdet nedenstående bemærkninger.

Reformprogrammet er visionært og ambitiøst. Det er en flot vision at inddrage frivillige i bekæmpelsen af ensomhed blandt ældre, og det støtter vi. Der er ingen tvivl om at hjælp til selvhjælp til ældre i en række tilfælde giver de ældre en bedre livskvalitet og et større overskud til at kunne selv. Sagt dette vil vi imidlertid også pege på det faktum at dagklubber og centre og andre lignende aktiviteter for ældre har nok at gøre med at klare dagen og vejen med de frivillige, de kan skaffe. Efter kommunale nedskæringer inden for de senere år er frivillige aktive ældre blevet en absolut nødvendighed her. Det er ikke ligetil at finde mange nye og velkvalificerede frivillige til en udvidet indsats, f.eks. til oprettelse af madklubber, hvor der må være sikkerhed for et tilstrækkeligt antal frivillige til at sikre de ældre et sikkert tilbud. Den nye strategi må ikke blive et mantra, som løser alle problemer i ældreplejen. Der må først og fremmest ikke gå besparelsetænkning i reformprogrammet. Reformprogrammet må stå sin prøve ved at bevise sin kvalitative overlegenhed og tilfredshed blandt de ældre.

En systematisk inddragelse af civilsamfundet i ældreplejen vil, mener vi, nødvendiggøre en decentral, lokal forankret indsats. Frivilligt arbejde er lokalt, og jo tættere den frivillige indsats kan forankres på borgerens livsverden, jo bedre. Samtidig med løsning af opgaverne er den lokale frivillighed med til at skabe stærke lokalsamfund. De to ting supplerer hinanden. Det er derfor vigtigt at organisere den frivillige indsats på en relevant måde, så den bygger på allerede kendte lokale strukturer. Det er ligeledes nødvendigt at være opmærksom på lokale traditioner og normer, som de ældre er vokset op med, og som er forskellige i de københavnske bydele.

Vi synes beboerforeningerne skal inddrages bl.a. gennem gårdmændene, som har deres daglige gang tæt på de ældre. Det samme gælder grundejer- og vejforeninger og andre, som er tæt på den enkelte borger. Ligeledes kan lokale handlende inddrages. De kender de ældre, og de kan holde et vågent øje med dem. Også foreninger og netværk, som de ældre i deres aktive liv er kommet i, bør inddrages med henblik på at fortsætte relationerne til de ældre efter at de ikke længere er aktive. Det samme gælder arbejdspladser. Efter pensionering af ældre medarbejdere kan virksomhederne og deres medarbejdere stadig have en opgave i at bekymre sig om deres tidligere ansatte. Lokale besøgsvenner kan udrette meget. Det afgørende er at den frivillige indsats organiseres så tæt på de ældre og deres behov som overhovedet muligt. I den sammenhæng skal vi heller ikke glemme familie og pårørende til de ældre.

Mange mennesker ønsker at gøre noget for andre mennesker, og interessen for aktivt medborgerskab er stigende. Civilsamfundet kan gøre en stor indsats som en social ramme for de ældres liv. Det forudsætter imidlertid en særlig tilrettelæggelse, som sikrer at alle ældre dækkes af en kvalificeret social indsats. Det frivillige arbejde er kendetegnet ved at det er den frivillige selv, som bestemmer omfanget af indsatsen. I ældreplejen er det imidlertid den ældres behov, der er i fokus. Det handler derfor ikke om kun at tilgodese de frivilliges behov men i nok så høj grad de ældres med en kvalificeret faglig indsats.

Der bør gøres en lokal indsats for at fremkalde flere frivillige og organisere indsatsen. Det er nødvendigt at kvalificere de frivillige til opgaven. Dette bør ske gennem inddragelse af frivillige organisationer. Fremgangsmåden må være at styrke og udvikle civilsamfundet nedefra, så det kan løse opgaven, ikke at trække kommunale beslutninger ned over det frivillige arbejde. Tovholder og organisator i arbejdet kunne - i samarbejde med frivilligcentre og forvaltningen - være lokaludvalgene, hvis medlemmer har relationer til et stort bælg af civilsamfundet. En sådan indsats skal imidlertid prioriteres i lokaludvalgenes arbejde, også økonomisk.

Et andet punkt er kommunens indsats og personaleudvikling. Det er bekymrende for et godt resultat at hver tredje medarbejder, der begynder i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, forlader arbejdspladsen i løbet af et år. Vi ser behovet for en stærk opbygning og udvikling af den kommunale indsats som betingelse for et godt resultat. Fremover skal de kommunale medarbejdere ikke blot virke sammen med de ældre men også med frivillige. Det bør alle parter forberede sig på og dygtiggøre sig til. Vi opfordrer forvaltningen til at gøre brug af erfaringer med frivilligt arbejde, som forvaltningens medarbejdere har og opfordre dem til at udføre frivilligt arbejde. Efter reformprogrammet skal medarbejderne i højere grad samarbejde med de ældre frem for at udføre en udstukket plan for, hvad de skal lave hos den enkelte ældre borger.

Lokaludvalget deltager gerne i eventuelle yderligere overvejelser over implementeringen af reformprogrammet i vort lokalområde.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Projektet 'Aktiv & tryk hele livet' er et reformprogram, der er rettet mod ældre og syge københavnere med det mål at sikre, at borgerne i fremtiden får den bedst mulige og mest effektive hjælp, når de bliver svækket af alder eller sygdom. Det primære fokus er borgernes livskvalitet, men iflg. oplægget er der også fokus på billigere, smartere og fagligt bedre løsninger.

Reformprogrammet indeholder følgende 4 visioner:

- Stærkere fællesskab – der er brug for alle
- Mere frihed – københavnere kan og vil selv
- Større tryghed – hjælp når du har brug for det
- Højere faglighed – en arbejdsplads på forkant

Christianshavns Lokaludvalg har læst debatoplægget med stor interesse og har noteret sig, at der er tale om et oplæg i bevægelse og at der skal foretages en del analysearbejde for at skaffe viden til en mere præcis prioritering og fastlæggelse af opgaverne.

Lokaludvalget skal her fremkomme med nogle kommentarer som der bør tages i betragtning, når planernes skal operationaliseres og implementeres.

I følge reformprogrammet skal frivillige, frivillige foreninger og pårørende fremover være et vigtigt supplement til den kommunale opgavevaretagelse. Lokaludvalget har noteret sig, at der først skal laves analyser over, hvad der driver frivillige personer, hvilke opgaver der kan dedikeres frivillige personer og organisationer. Derudover skal ensomheden beskrives. Dette betyder, at lokaludvalget på nuværende tidspunkt kun kan komme med nogle foreløbige kommentarer.

02-05-2011

Sagsnr.
2011-53974

Det er lokaludvalgets opfattelse, at det umiddelbart er store opgaver, der fremover forventes varetaget af frivillige, og her skal man være opmærksom på, at de frivillige ikke skal overtage de professionelle opgaver. Eksempelvis nævnes det, at når borgere har været gennem et forløb omkring livsstilsændringer om f.eks. kost, motion, rygning og alkohol i forebyggelsescentrene, så vil frivillige, pårørende og tidligere brugere fortsætte vejledningen og støtten f.eks. i forbindelse med relevante idrætstilbud.

Dokumentnr.
2011-310462

Omkring fremtidens sygeplejeklinikker anføres bl.a. at borgerne som udgangspunkt skal modtage sygepleje på sygeplejeklinikken, og hvis nogen måtte finde turen utryk, så kan frivillige fungere som følgevenner. Dette område vil lokaludvalget gerne kommentere yderligere på et senere tidspunkt, når Sundheds- og Omsorgsudvalget skal nedbryde visionerne til operationelle handlingsplaner.

Omkring 'Mere frihed – københavnere kan og vil selv' finder lokaludvalget det positivt med hovedprincipperne omkring aktiv hjælp fremfor passiv hjælp, øget fokus på forebyggelse frem for behandling, træning før hjælp og fokus på borgerens evner frem for begrænsningerne. Det er lokaludvalgets helt klare holdning, at tiltagene skal ske på borgernes præmisser. Der skal være fokus på en ligeværdig dialog med borgeren for at nå frem til de mest optimale løsninger. Lokaludvalget ser det som helt naturligt og selvfølgelig, at borgeren selv skal have indflydelse på f.eks. tøjvask, indkøb og sund madordning og at der skal stilles de nødvendige hjælpemidler til rådighed

Derudover har lokaludvalget følgende bemærkninger:

- Ved borgere med varige skader skal der sikres en vedligeholdende træning, som ikke hele tiden skal revurderes og ændres i sparerundernes hellige navn.
- Der skal sikres en tilfredsstillende befordring til og fra behandlingssteder. At bruge flere timer på ventetid og transport på at komme nogen få kilometer er ikke tilfredsstillende og det er meget belastende for borgerne.
- Lange og komplicerede ansøgningsprocedurer med lang ekspeditionstid er dræbende for i forvejen svage borgere.
- Omkring hjemmeplejen er det vigtigt, at den sker uden for meget udskiftning af personalet og at der anvendes kvalificeret personale til at sikre f.eks. bedre sårbehandling, at dehydrering undgås og i det hele taget løbende vurdere helhedstilstanden hos borgeren, hvor borgeren ikke selv har ressourcerne til det. Selv om besøget f.eks. drejer sig om et sårplejeskift på foden, må hjemme-/sygeplejen også godt holde et øje på andre forhold hos borgeren f.eks. dehydrering, ernærings-tilstand, feber m.m. så ekstreme situationer omkring omsorgs- og plejesvigt undgås.
- Selv om fremtidens sygeplejeklinikker skal opprioriteres, skal det fortsat være muligt at modtage behandling, herunder sårpleje og fysioterapi i eget hjem, hvor borgerens

helbredsstilstand og mobilitet tilskriver det. Det er fortsat uklart for lokaludvalget, hvilke opgaver, der henlægges til sygeplejeklinikkerne, hvilke personalekategorier, der ansættes og hvor i lokalområderne, sygeplejeklinikkerne etableres.

- Lokaludvalget vil se med meget stor velvilje på indretning af sundhedshus med praktiserende læger, sygeplejeklinik, forebyggelsesklinik og lignende i nærområdet, hvor der sikres fuld tilgængelighed
- Højere faglighed betyder efter lokaludvalgets opfattelse, at der skal benyttes personale, hvis uddannelse matcher opgaven, f.eks. er der nogle opgaver, der er af en sådan art, at det som minimum kræves udført af sygeplejersker.
- Det vil i øvrigt også være et stort plus at få skabt et samlet overblik over de forskellige tilbud, der findes omkring klubber, væresteder, motionsmuligheder, madklubber m.m.
- Det skal sikres, at sagsbehandlere, praktiserende læger, hospitalet m.fl. har kendskab til de forskellige behandlingsmuligheder og tilbud der findes.

Når de forskellige undersøgelser er gennemført og planerne kan beskrives mere konkret, skal lokaludvalget gerne komme med høringsvar igen. Lokaludvalget vil dog også anføre, at høringsfristen findes kort.

Lokaludvalget vedtog dette høringsvar i sit møde den 27. april 2011.

Med venlig hilsen

Poul Cohrt,
formand

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
CPL Sekretariatet
Att: Ian Røpke

Valby Lokaludvalg

VALBY LOKALUDVALG
Valby Kulturhus, 1. sal
Valgårdsvej 4-8
2500 Valby

www.valbylokaludvalg.kk.dk

d. 5. maj 2011

HØRINGSSVAR FRA VALBY LOKALUDVALG VEDR. AKTIV OG TRYK HELE LIVET

05.05.2011

Valby Lokaludvalg har modtaget reformprogrammet "Aktiv og Tryk hele Livet" i høring.

Høringssvaret har været debatteret i Valby Lokaludvalgs sundhedsudvalg og drøftes på Lokaludvalgets møde den 10. maj til endelige godkendelse.

På baggrund heraf har Valby Lokaludvalg følgende bemærkninger til forslaget:

Valby Lokaludvalg tilslutter sig intentionen med programmet og tankerne bag det.

Lokaludvalget ser frem til, at der lægges tidsplaner for iværksættelse af udfordringerne. Desuden er det vigtigt, at der laves en økonomisk plan for gennemførelsen af programmet.

I afsnittet Stærkere Fællesskab foreslås en analyse af ægtefællers og pårørendes ønsker og behov. Det er vigtigt, at analysen bl.a. fører til en forventningsafstemning i forhold til ydelser udført af både af personale og pårørende, så der undgås urealistisk høje krav.

Under afsnittet Højere faglighed vil Valby Lokaludvalg gøre opmærksomhed på vigtigheden af fokus på optagelse til uddannelserne for at højne faglighed, mindske frafald og sikre en stabil og høj faglighed indenfor sektoren.

Lokaludvalget ønsker desuden at foreslå, at man begynder at tænke i teams. Dette kunne muligvis mindske sygefravær og borgeren ville få stabilitet, tryghed og høj faglig ydelse, da teams vil kunne samarbejde omkring kom-

plekse sygeplejefaglige opgaver i tværfagligt samarbejde og samtidig skabe tilhørsforhold og ejerskab medarbejderne imellem.

Med venlig hilsen

Ole Søren Andersen
Formand Sundhedsudvalget i Valby Lokaludvalg